

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

BELÜGYMINISZTERIUM ÁLLAMTITKÁRA

Iromány száma: **K/5175/1.**

Benyújtás dátuma: **2023-09-26 15:34**

Parlex azonosító: **NN9QAI400001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Benyújtó: **Rétvári Bence, Belügyminisztérium államtitkára**

Tisztelt Elnök Úr!

Az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat 2. melléklet 45. pontjában foglaltak megvalósulása érdekében mellékelten megküldöm **Dr. Lukács László György (Jobbik)** országgyűlési képviselő *"Kíván-e hazánk előre lépni a füstmentesség terén? Mit gondol a kormány a svéd dohányzásmentes modellről?"* című, K/5175. számú írásbeli választ igénylő kérdésére adott válaszat.

Címzett: **Dr. Lukács László György (Jobbik)**

Benyújtó: **Rétvári Bence, Belügyminisztérium államtitkára**

Tisztelt Képviselő Úr!

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. §-ában foglaltak szerint a Dr. Pintér Sándor miniszterhez benyújtott, "*Kíván-e hazánk előre lépni a füstmentesség terén? Mit gondol a kormány a svéd dohányzásmentes modellről?*" című, K/5175. számú írásbeli kérdésére – a miniszter megbízásából – az alábbi választ adom.

BELÜGYMINISZTERIUM

BM/26228-1/2023

Válasz Dr. Lukács László György (Jobbik) K/5175. számú, „*Kíván-e hazánk előre lépni a füstmentesség terén? Mit gondol a kormány a svéd dohányzásmentes modellről?*” címen benyújtott írásbeli kérdésére

Dr. Lukács László György úr részére
országgyűlési képviselő

B u d a p e s t

Tisztelt Képviselő Úr!

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (9) bekezdése alapján a „**Kíván-e hazánk előre lépni a füstmentesség terén? Mit gondol a kormány a svéd dohányzásmentes modellről?**” címmel benyújtott, K/5175. számú írásbeli kérdésre – Dr. Pintér Sándor miniszter úr megbízásából – az alábbi választ adom.

Az elmúlt évtizedben Magyarországon fontos népegészségügyi intézkedések valósultak meg a dohányzás, az elektronikus cigaretta használata és egyéb élvezeti célú nikotin fogyasztást lehetővé tevő termékek használatának visszaszorítása érdekében. Ezek elsősorban a fiatalok és a nemdohányzók védelmét szolgálják, hozzájárulva egyrészt a dohányfüst, másrészt a nikotin káros hatásainak való kitettség csökkentéséhez a közterületeken, a munkahelyeken és a lakóhelyeken egyaránt.

Az intézkedések hatékonyságát mi sem bizonyíthatná jobban, mint az, hogy 2013-ban Orbán Viktor a nemdohányzók védelméért WHO-kitüntetésben részesült. A WHO magyarországi irodájának közleménye szerint ugyanis „biztosította, hogy a dohányzás visszaszorítását szolgáló intézkedések a kormány prioritásai között szerepeljenek”.

A végrehajtott és tervezett intézkedések mindegyike összhangban van a nemzetközi szakmai szervezetek és intézmények ajánlásaival és előírásaival. A magyar szabályozás megfelel a WHO Dohányzás-ellenőrzési Keretegyezményének és a vonatkozó irányelveknek, valamint az uniós szabályozásoknak.

Az Ön által példaként állított Svédországban valóban sokat tettek a dohánytermékek égéssel, illetve hevítéssel történő fogyasztásának, azaz a dohányzásnak a visszaszorítása érdekében. A dohánytermékek reklámtilalma, a dohányzás tiltása a zárt légtérű közforgalmú helyeken, valamint a dohánytermékek folyamatos adóemelése is közrejátszott a viszonylag alacsony dohányzási arány kialakulásában a svéd felnőttek körében.

Ugyanezeket az intézkedéseket Magyarország is bevezette, sőt a magyar szabályozás több területen jobban védi az emberek egészségét, mint a svéd szabályozás. Erre példa az egységes csomagolás bevezetése, aminek eredményeképpen a dohányipar nem használhatja a termékek vonzóságát növelő, az egyes márkákra jellemző színeket, képeket és márkajelzéseket.

Egy másik példa, amivel nemcsak a svéd, hanem a legtöbb uniós országnál is szigorúbb a magyar szabályozás az a mentol adalékanyagként történő bármilyen kevés mennyiségű használatának a betiltása. Tehát még a jól teljesítő Svédországnak is lenne mit átvennie Magyarországtól.

Szeretném felhívni Képviselő Úr figyelmét arra, hogy bár Svédországban a felnőtt lakosság körében jelentősen csökkent, a középiskolások körében egyre emelkedik a dohányzók aránya. Ez az arány a 2021. évi 17%-ról 2022-ben 20%-ra nőtt. Emellett Svédország az egyetlen olyan skandináv ország, ahol még nem tiltották be a dohány- és nikotintartalmú termékek fogyasztását a középiskolákban.

A felnőtt svéd dohányzók alacsony arányának egyik oka, hogy a lakosság tagjai jellemzően nem cigarettáznak, hanem snüsszt használnak. Zacszóba csomagolt dohányt helyeznek a szájukba és szopogatják, aminek a használata valóban füstmentes, de egészségkárosító hatásai jól ismertek. A tasakba csomagolt snüssz forgalmazása Svédország kivételével uniós szabályozással egységesen be van tiltva és nem véletlenül. A füstmentes dohánytermékek hatására és a használat mértékétől függően, a halvaszületési kockázat átlagosan 60%-kal, a koraszülési kockázat pedig 30%-kal emelkedik. A füstmentes dohányterméket használó várandósok újszülöttjei mintegy 50%-kal magasabb valószínűséggel születnek ajak-, vagy szájpadhasadékkal, mint a nemdohányzók gyermekei. A hirtelen csecsemőhalál bekövetkezésének kockázata pedig mintegy kétszeres olyan anyák esetében, akik a várandósság alatt füstmentes dohányterméket fogyasztottak.

Az utóbbi években a dohányipar erőteljes marketing tevékenysége tapasztalható világszerte azzal a céllal, hogy bevételeit minden eszközzel fenntartsa. Ennek egyik példája, hogy a dohányzást körülíró nyelvezetet a dohányipar a maga javára próbálja alakítani. A különböző új típusú nikotintartalmú és dohánytermékek (elektronikus cigaretta, hevített dohánytermékek) marketingjének eddigi fontos üzenete, hogy a termékek „füstmentesek”.

A hagyományos füstmentes dohánytermékek, valamint az új típusú nikotintartalmú termékek – mint például a nikotinos tasak – ártalomcsökkentő termékként való népszerűsítése káros, mert a lakosságban és a szakemberekben is hamis biztonságérzetet kelthet. Az ártalomcsökkentés bizonyítására számszerűsíteni szükséges, hogy hosszú távú használat esetén mekkora kockázattal jár az új típusú termékek és a füstmentes dohánytermékek használata, ezek párhuzamos használata a hagyományos cigarettával, valamint mekkora a nemdohányzó gyermekek és serdülők rászakásából eredő kockázat.

Végezetül szíves figyelmébe ajánlom útmutatóként a WHO ezzel a témával foglalkozó állásfoglalását:

„Az új és feltörekvő dohánytermékek esetében – különös tekintettel a hevített dohánytermékekre – hő hatására bomlástermékek képződnek, amely miatt az aeroszol egyértelműen dohányfüstnek minősül. A füst egy olyan aeroszol, amely akkor keletkezik, ha egy anyagot kellően felmelegítenek ahhoz, hogy bomlástermékek képződjenek. Füst széles hőmérsékleti tartományban képződhet égés jelenlétében vagy anélkül. A hevített

dohánytermékek esetében a dohány hevítése során olyan egészségre ártalmas bomlástermékek képződnek, amelyek eredetileg nem voltak jelen a dohányban.”

Budapest, 2023. szeptember 26.

Tisztelettel:

